

REKENEN VOOR ECONOMIE EN ONDERNEMEN

COLOFON

Boom beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteur(s): Liesbeth van Schalkwijk en Robin van Rumund
Inhoudelijke redactie: Boom beroepsonderwijs

Titel: Rekenen voor Economie en Ondernemen
ISBN: 978 90 372 6412 8
1e druk / 1e oplage

Bronvermelding: Jurjen Poeles, Shutterstock

© 2023 Boom beroepsonderwijs | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprerecht (www.reprerecht.nl). Voor het overnemen van een (of meerdere) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

	Rekenen in secretariële functies	5
Taak 1	Geld	5
Taak 2	Post en postcode	8
Taak 3	Getallen afronden en rekenen met de tijd	15
Taak 4	Rekenen met procenten	19
Taak 5	Sparen en lenen	32
Taak 6	Rekenen met rente	37
Taak 7	Koop op afbetaling, huurkoop en lease	44
Taak 8	Oefentoets	48
	Rekenen in commerciële functies	49
Taak 1	Kasverschillen	49
Taak 2	De verkoopprijs afronden	55
Taak 3	Van inkoopprijs naar verkoopprijs	58
Taak 4	Omzet	61
Taak 5	Belasting over de toegevoegde waarde	65
Taak 6	De verhouding uitrekenen	73
Taak 7	Plannen en begroten	77
Taak 8	Oefentoets	85
	Rekenen in logistieke functies	86
Taak 1	Grote getallen	86
Taak 2	Rekenen op schaal	90
Taak 3	De voorraad tellen	94
Taak 4	Het gemiddelde berekenen	99

Taak 5	Omzetsnelheid	104
Taak 6	Bestellen	107
Taak 7	Werk plannen	110
Taak 8	Oefentoets	113
	Rekenen in administratieve functies	114
Taak 1	Indexcijfers lezen en maken	114
Taak 2	Tabellen en diagrammen aflezen	119
Taak 3	Omzet, brutowinst en nettowinst uitrekenen	130
Taak 4	De brutowinstmarge	134
Taak 5	De kostprijs berekenen	136
Taak 6	Het break-evenpunt uitrekenen	143
Taak 7	Het nieuwe eigen vermogen berekenen	147
Taak 8	De kosten van afschrijvingen	150
Taak 9	Oefentoets	154

Rekenen in secretariële functies

TAAK 1 GELD

Opdracht 1 De leerdoelen

Lees de leerdoelen.

In deze taak leer je:

1. welke twee soorten geld er zijn
2. welke manieren van betalen er zijn
3. wat de kenmerken van de euro zijn.

Opdracht 2 Geld

Geld is handig om mee te betalen.

Je ruilt je geld voor iets wat je wilt hebben of wat je nodig hebt.

Er zijn twee soorten geld:

1. contant geld
2. geld dat op een bankrekening staat.

Contant geld of chartaal geld is geld dat je kunt aanraken: munten en biljetten.

Als je een bedrag precies betaalt, dan betaal je gepast.

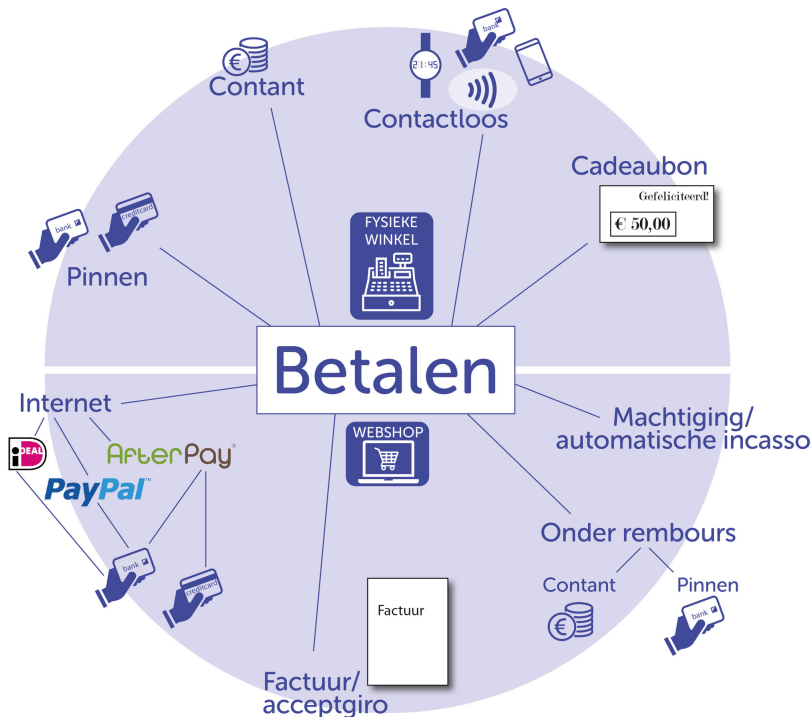
Geld op je bankrekening heet giraal geld. Je kunt het niet aanraken. Toch kun je ermee betalen.

- a. Betaal je contant of met je bankrekening? Kies het juiste antwoord.
 Je koopt een game op internet. **chartaal / giraal**
 Je koopt een bos bloemen voor je oma. Je betaalt met een briefje van tien euro. **chartaal / giraal**
 Je koopt een tosti in de kantine en betaalt met je pinpas. **chartaal / giraal**
- b. Hoe heten alle munten en bankbiljetten samen?
 Chartaal geld
 Giraal geld
- c. Hoe noem je het geld dat op een bankrekening staat?
 Chartaal geld
 Giraal geld

Opdracht 3 Betalen

In het jaar 2002

De landen van de Europese unie krijgen één munt: de euro. De euro heeft aan de ene kant de waarde van de munt, en aan de andere kant de nationale zijde. Die ziet er in elk land anders uit.

a. Wanneer is de euro geïntroduceerd? _____

b. Er zijn veel manieren om te betalen. Welke manier gebruik jij meestal?

_____

- c. Zet het goede woord op de lege plek.
 Kies uit: - contant geld - automatische incasso - pinpas

Bij de betaalautomaat van een winkel betaal je met je _____

Munten en bankbiljetten heten _____

Je geeft een bedrijf toestemming om geld van jouw rekening af te schrijven.

Dat heet _____

Opdracht 4 Munten en bankbiljetten

- a. Teken het euroteken.

- b. Welke euromunten zijn er?

- c. Welke eurobankbiljetten zijn er?

Opdracht 5 Echtheid van geld

Eurobiljetten hebben enkele echtheidskenmerken. Die zijn moeilijk na te maken. Als alle echtheidskenmerken aanwezig zijn, dan is het waardepapier vermoedelijk geldig. Ontbreekt een echtheidskenmerk, dan is het waardepapier waarschijnlijk een vervalsing en dus ongeldig.

Welk echtheidskenmerken hebben biljetten?

TAAK 2 POST EN POSTCODE

Opdracht 1 De leerdoelen

Lees de leerdoelen.

In deze taak leer je:

1. wat een postcode is
2. hoe je de post moet sorteren.

Opdracht 2 De postcode

In Nederland hebben alle adressen een postcode. Die heeft vier cijfers en twee letters. De cijfers zijn een getal tussen 1000 en 9999. De eerste twee cijfers geven de regio aan. De tweede twee cijfers geven (een deel van) een plaats aan. De twee letters geven de buurt en straat aan. Hiervoor zijn alle letters van het alfabet gebruikt. De postcode wordt gebruikt om de uitgaande post te sorteren. Het sorteren gaat op volgorde:

- Op regio, de eerste twee cijfers
- Op de plaats of een deel ervan, de tweede twee cijfers
- Op de buurt en de straat, de twee letters.

a. Waar bestaat de postcode uit?

De postcode in Nederland bestaat uit _____ cijfers en
_____ letters.

b. Welke cijfers of letters horen bij de omschrijving?

De buurt en de straat

de tweede twee cijfers

De regio

de letters

De plaats of een deel ervan

de eerste twee cijfers

Opdracht 3 Uitgaande post

Uitgaande post is post die je verstuurt. Je moet op de post zetten waar de post naartoe gaat. Dat heet adresseren.

Uitgaande post adresseren

Voor het juist adresseren van post geldt de regel:

Bedrijfsnaam

Naam van de persoon

Straat en huisnummer

Postcode en woonplaats

De zilveren vulpen
t.a.v. mw. G. Amhali
Emmalaan 186
3085 GH ROTTERDAM

Uitgaande post

Uitgaande post legt deze route af: De post gaat

1. in de brievenbus
2. naar het dichtstbijzijnde postsorteercentrum
3. naar het lokale postsorteercentrum
4. met de bezorger mee naar het adres van bestemming.

Uitgaande post sorteren

De uitgaande post moet je sorteren. Je maakt twee stapels.

1. Een stapel post met de postcodes binnen de regio van het dichtstbijzijnde postsorteercentrum
2. Een stapel post voor alle andere postsorteercentra.

Op de brievenbus zie je welke postcodes naar het dichtstbijzijnde postsorteercentrum gaan.

a. Wat is de juiste volgorde van adresseren?

☐	Straat en huisnummer
☐	Persoonsnaam
☐	Bedrijfsnaam
☐	Postcode en woonplaats

b. Welke route legt de uitgaande post af?

☐	Post gaat met de bezorger mee naar het adres van bestemming
☐	Post gaat in de brievenbus
☐	Post gaat naar het dichtstbijzijnde postsorteercentrum
☐	Post gaat naar het lokale postcentrum

Opdracht 4 Inkomende post

Bekijk **Film Post**.

Inkomende post sorteren

De inkomende post moet je sorteren, zodat je de post efficiënt kunt verdelen. Bij een heel groot bedrijf sorteer je zo:

1. Het gebouw
2. Het deel van het gebouw (soms noem je dat de vleugel van het gebouw)
3. De verdieping
4. De locatie.

Bij het sorteren van de post gebruik je postvakken. Ben je klaar met sorteren? Dan leg je de post per vakje bij elkaar in de postkar. De post kan worden bezorgd.

a. Vul het juiste woord in. Kies uit: - één - efficiënt - sorteren - eindlocatie - receptie - postkamer

De inkomende post moet je _____. Dan kun je de post _____ verdelen. Alle inkomende post komt op _____ plek in het bedrijf. Dat is meestal bij de _____. Een groot bedrijf heeft een aparte _____. De post moet je sorteren op de _____. Dat is het kantoor of de werklocatie van de persoon voor wie de post is bestemd.

b. Op welke manier sorteert je de inkomende post? Zet het in de juiste volgorde.

☐	De verdieping
☐	Het deel van het gebouw, de vleugel
☐	Het gebouw
☐	De locatie